

Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

El camí cap a la neutralitat de carboni



1

Què és?

És l'instrument que permet planificar, coordinar i racionalitzar les accions, les mesures i els projectes per lluitar contra el canvi climàtic i assolir els objectius de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), de manera vinculant per a l'Administració pública.



Mitjà termini (2030):
reduir el 37% de les emissions no absorbides

Llarg termini (2050):
aconseguir la neutralitat de carboni

Quins objectius té?

L'objectiu principal de l'Estratègia és assolir l'**equilibri entre les emissions i les absorcions** de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH), incloent-hi les mesures de compensació addicionals que permetin assolir els objectius nacionals i internacionals fins al 2050, i poder així viure de manera sostenible amb una bona qualitat de vida.

3

Com s'elabora l'Estratègia i com se'n fa el seguiment?

L'Estratègia desenvolupa l'article 10 de la **Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic** (Litecc) i recull la petició del Consell General al Govern, mitjançant l'Acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica del 24 de gener del 2020.

L'Estratègia és un **document públic** elaborat pel ministeri responsable de l'energia i del canvi climàtic i aprovat pel Govern que està a disposició dels ciutadans. Es revisa, com a mínim, cada sis anys i és **coherent amb els compromisos internacionals** que es comuniquen a les Nacions Unides (NDC), en el marc del Conveni marc de les Nacions Unides pel canvi climàtic.

Inclou un **diagnòstic de la situació** energètica i de lluita contra el canvi climàtic, a més de cinc **programes d'acció** que defineixen les actuacions necessàries per assolir-ne els objectius.

La participació ciutadana es garanteix a través de la **Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic**. Aquest òrgan consultiu té un paper cabdal en els àmbits d'acció previstos per la Litecc, i en especial en relació amb l'**avaluació i el seguiment** de l'Estratègia. La Comissió integra la representació dels **actors clau** involucrats en aquesta matèria.



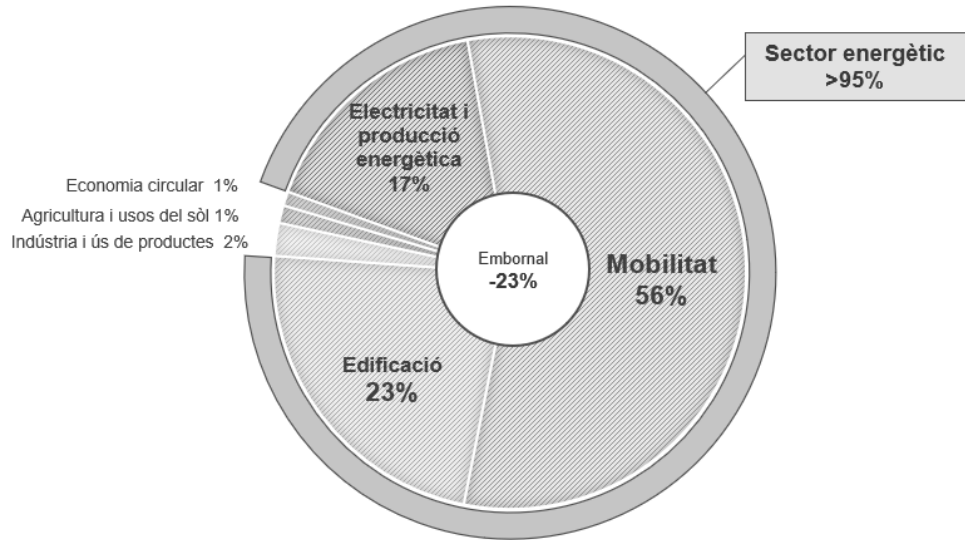
4

Quina és la situació actual?

El responsable de **més del 95%** de les emissions totals és el sector energètic, format per la producció **d'energia, la mobilitat i les necessitats tèrmiques de l'edificació**.

És per això que, en aquesta transició, la descarbonització de l'edificació i la mobilitat, juntament amb la transició del sector elèctric cap a fonts renovables o de baixes emissions, esdevé clau.

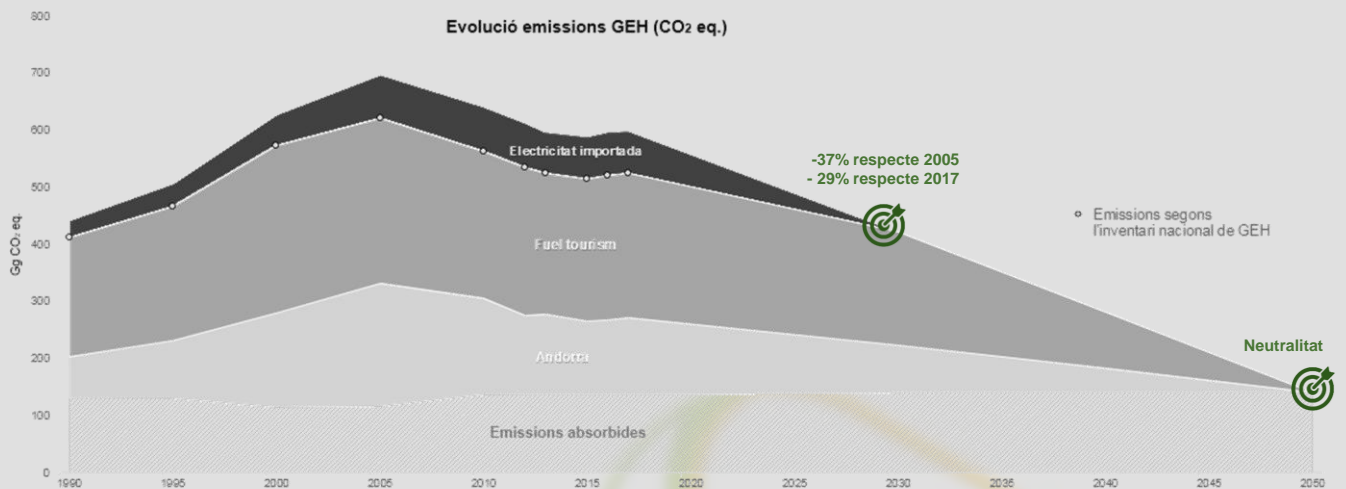
La mobilitat interna representa aproximadament el 24% de les emissions produïdes per la mobilitat, per això definir una **estratègia nacional de mobilitat** és essencial per reduir les emissions d'aquest sector.



5

El camí cap a la neutralitat de carboni

L'assoliment de la neutralitat de carboni per a l'any 2050 es planteja a través d'una reducció progressiva de les emissions GEH fins a **l'equilibri amb la capacitat d'absorció (o embornal)**, establerta al voltant de 140 Gg CO₂ eq. Durant aquest període, es preveuen cinc revisions de l'Estratègia.



Com assolirem la neutralitat?

Les accions per reduir les emissions s'emmarquen en el **Programa de descarbonització**, que inclou els sectors responsables de la gran majoria de les emissions (l'electricitat i la producció energètica, la mobilitat i l'edificació) i el sector amb més capacitat d'absorció o embornal.

Principals emissors

>95% emissions

Electricitat i producció energètica



Objectiu 2030: 33% de producció elèctrica nacional i 100% energia elèctrica importada sense emissions de GEH

Objectiu 2050: 50% de producció elèctrica nacional

Com?

- Generant, com a mínim, un 80% de l'energia elèctrica amb origen renovable.
- Fomentant la generació elèctrica distribuïda i l'autoconsum.
- Desplegant el Pla sectorial d'infraestructures energètiques.



Edificació (necessitats tèrmiques)

Objectiu 2030: reduir un 40% el consum energètic de l'edificació.

Objectiu 2050: descarbonitzar el sector de l'edificació.

Com?

- Construint edificis nous de consum energètic gairebé nul.
- Impulsant la rehabilitació d'edificis existents per millorar-ne l'eficiència energètica.
- Desplegant els sistemes de bomba de calor.
- Establint l'electricitat com a vector energètic principal.

Mobilitat

Objectiu 2030: reduir un 50% les emissions en la mobilitat interna i augmentar fins al 20% la fracció de turismes elèctrics.

Objectiu 2050: descarbonitzar el sector del transport.

Com?

- Elaborant una estratègia nacional de mobilitat.
- Mantenint la promoció de la mobilitat elèctrica.

Quant al **fuel tourism**, es reprenen els objectius de la UE, que estableixen una reducció del 60% respecte al 1990 per a l'any 2050 del sector del transport, amb una clara tendència a zero.

Altres emissors

<5% emissions

Indústria i ús de productes

Objectiu 2030: reduir un 85% la línia de base de consum d'HFC (gasos refrigerants).

Objectiu 2050: identificar les emissions fugitives i difuses i eliminar-les.

Com?

- Elaborant una estratègia de reducció d'HFC en complement de l'esmena de Kigali al Protocol de Viena.
- Caracteritzant millor les emissions fugitives i difuses del Principat.
- Establint l'electricitat com a vector energètic principal.

Economia circular, subsector residus

Objectiu 2030 i 2050: reprendre els objectius de l'Estratègia nacional d'economia circular.

Agricultura i usos del sòl

Objectiu 2030 i 2050: optimitzar la capacitat d'embornal.

Com?

Implantant activitats centrades en la silvicultura adaptativa per garantir, com a mínim, que es mantingui la capacitat d'embornal actual.

Embornal

-23% emissions

7

Com millorarem la nostra resiliència?

La millora de la capacitat de recuperació i d'adaptació als canvis s'emmarca en el Programa d'acció nacional d'adaptació al canvi climàtic i augment de la resiliència, que consta dels punts següents:

- Elaborar el **Pla d'adaptació d'Andorra** als efectes del canvi climàtic i integrar-hi la futura estratègia pirenaica d'adaptació al canvi climàtic que coordina l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC).
- Prioritzar els estudis en els sectors de la **salut, l'agricultura, l'energia i el turisme** en la planificació de les actuacions.
- Consolidar un model de **gestió territorial** que tingui en compte la protecció de la biodiversitat, l'increment i la millora de la massa forestal i els serveis ecosistèmics, amb la implementació de **solucions basades en la natura**.



8

Com implantarem l'Estratègia?

La implantació de l'Estratègia es canalitzarà a través de les accions i els instruments definits en els programes següents, amb el suport del rol exemplar de l'Administració en tots els àmbits de l'Estratègia.

Programa del mercat nacional de crèdits de carboni i altres eines fiscals

Per executar les accions de mitigació i adaptació cal comptar amb un pressupost associat i integrar al mercat econòmic accions innovadores que en cas contrari no es podrien dur a terme. Per això es preveu el següent:

- Crear el **Fons verd**, destinat a impulsar els plans i les accions previstos a la Litecc, que s'alimenta dels impostos finalistes, com per exemple la **taxa sobre el carboni**, i també de les dotacions pressupostàries complementàries de les lleis de pressupostos generals de l'Estat, així com de les donacions i les aportacions que rebí.
- Crear un **sistema de compensació** d'emissions de GEH voluntari i comercialitzar **certificats d'energia elèctrica d'origen 100% renovable**.

Programa de transició social

Per no seguir augmentant les emissions i ser conscients i crítics amb la transició cap a una economia baixa en emissions, la societat ha de rebre informació mitjançant les accions següents:

- **Sensibilitzar i fer divulgació** per poder prendre decisions conscients.
- Informar i **protegir l'usuari** per impulsar la transició energètica i anar cap a la neutralitat, com ara amb l'etiquetatge o la qualificació dels productes al mercat.
- Fer una **transició educativa** integrant al projecte Escoles Verdes el concepte de neutralitat climàtica i incorporant als currículums escolars la matèria sobre el canvi climàtic.
- **Capacitar professionalment**.
- Fomentar la **participació dels diversos agents** en el procés cap a la neutralitat de carboni a través de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic.

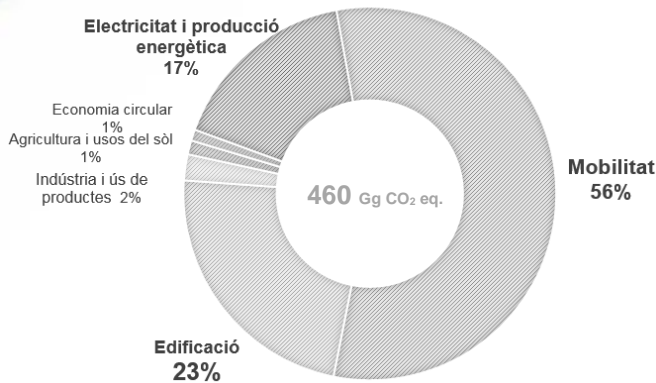
Programa d'innovació, recerca i observació sistemàtica

Per adoptar les tecnologies més avançades, cal fomentar la innovació i la recerca, comptant no només amb els recursos interns, sinó també amb la cooperació internacional. En aquest sentit, es preveu el següent:

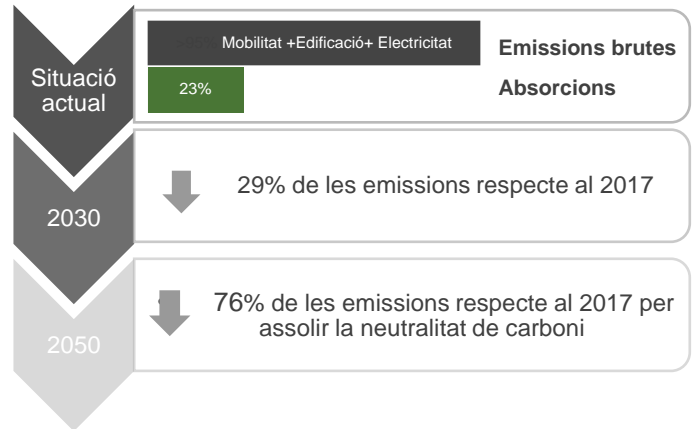
- Optimitzar la capacitat d'embornal de diferents ecosistemes del país, tenint en compte la **integració dels valors ecosistèmics** que tenen, així com les projeccions climàtiques a escala local.
- Millorar la **caracterització de la capacitat d'embornal** del país mitjançant el suport de les noves tecnologies i el coneixement científic.
- Executar **proves pilot** en matèria energètica, solucions basades en la natura, etc.
- **Observar sistemàticament** els indicadors climàtics, fet que permetrà també millorar la resposta d'adaptació.

Punts clau de l'estratègia

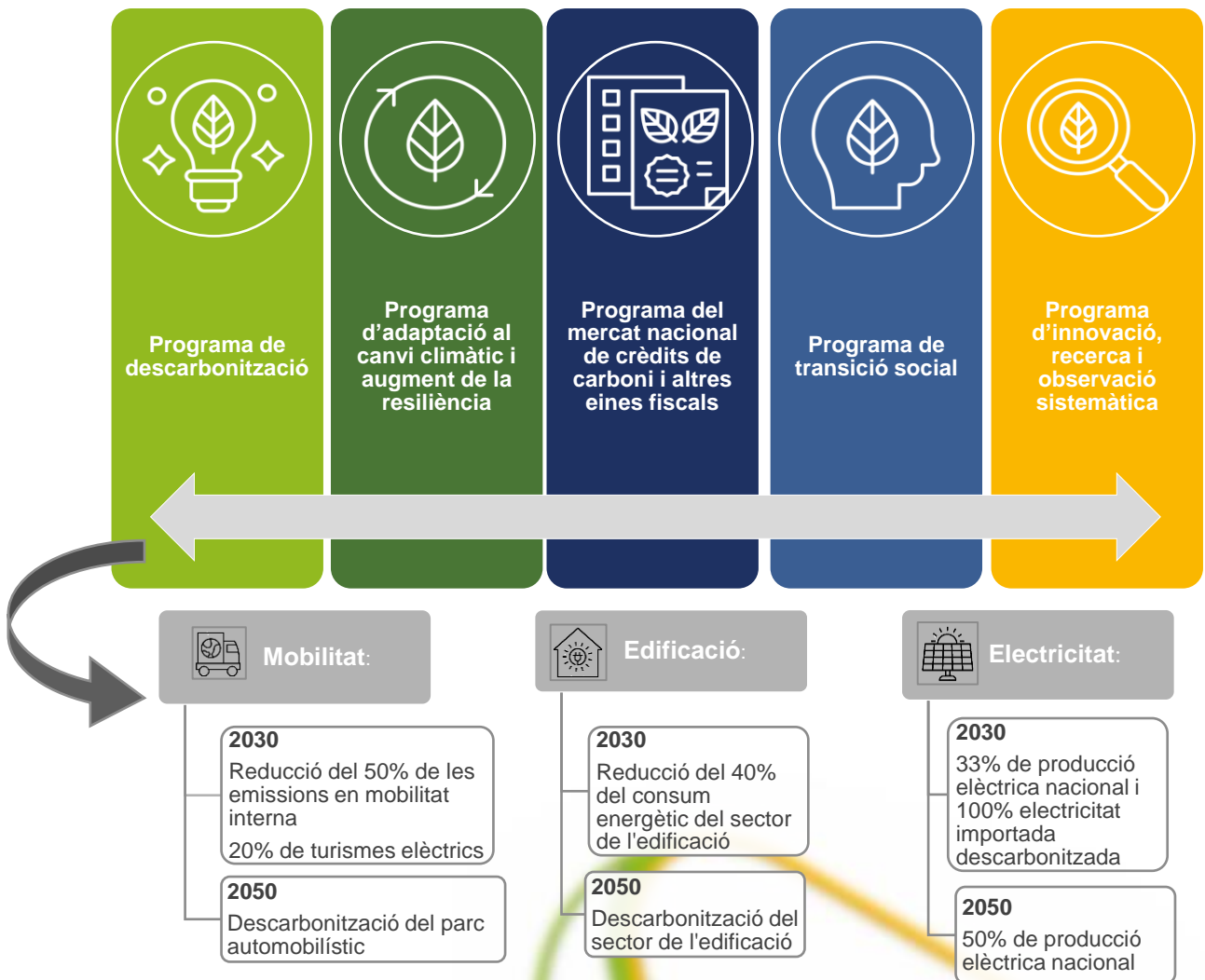
On estem



Els horitzons



Com hi arribem



El canvi climàtic a Andorra i el nostre compromís en l'àmbit internacional

L'Acord de París, signat per Andorra l'any 2016, és un instrument universal que estableix com a objectiu aproximar-nos al màxim a un increment de temperatures que estigui per sota d'1,5 °C a finals del segle XXI, respecte als nivells preindustrials.

Encara que Andorra sigui responsable de menys del 0,001% de les emissions globals de GEH del món, és un territori d'alta muntanya **especialment vulnerable als efectes del canvi climàtic**, tal com defineix el quart informe (2007) de l'IPCC (Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic), i per tant l'acció climàtica del Principat ha de ser ferma i urgent.

L'Estratègia i les seves revisions posteriors són la base per actualitzar les **contribucions determinades en l'àmbit nacional (NDC)** del Principat, les quals mostren els esforços de cada país per reduir les emissions nacionals i adaptar-se als efectes del canvi climàtic, d'acord amb els objectius de l'Acord de París del Conveni marc de Nacions Unides sobre el canvi climàtic (CMNUCC).





Govern d'Andorra